

2026-07-16
KN2023/04668
KN2024/00203
KN2024/01097

Klimat- och näringslivsdepartementet

Najaderna Offshore AB,
c/o Björn Hellman, Nils Karlsson
Green och Emma Söderlind,
Advokatfirman Åberg & Co AB

Ansökan om tillstånd enligt lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon m.m. för vindkraftparken Najaderna

Regeringens beslut

Regeringen avslår Najaderna Offshore AB:s ansökan om tillstånd enligt lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon avseende uppförande och drift av vindkraftparken Najaderna.

Regeringen avslår Najaderna Offshore AB:s ansökan om tillstånd enligt 9 och 11 kap. miljöbalken för den del av vindkraftparken Najaderna som planeras inom territorialhavet i Tierps kommun.

Regeringen skriver av ärendet om Najaderna Offshore AB:s ansökan om tillstånd enligt lagen (1966:314) om kontinentalsockeln för utläggning av undervattenskablar för vindkraftparken Najaderna.

Regeringen vidtar ingen åtgärd med anledning av Najaderna Offshore AB:s hemställan avseende bolagets ansökningar om Natura 2000-tillstånd.

Ärendena

Najaderna Offshore AB ansöker om tillstånd enligt lagen om Sveriges ekonomiska zon att uppföra, driva och avveckla vindkraftparken Najaderna (KN2023/04668).

Samma bolag ansöker även om tillstånd enligt lagen om kontinentalsockeln att lägga ut undervattenskablar för vindkraftparken (KN2024/00203).

Regeringen beslutade den 7 mars 2024 (KN2024/00617) att förbehålla sig tillåtlighetsprövning enligt 17 kap. miljöbalken av den del av vindkraftparken

Najaderna som planeras i territorialhavet inom Tierps kommun. Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt överlämnade målet den 16 maj 2024 (mål nr M 9251-23) till regeringen för prövning.

Länsstyrelsen i Uppsala län beslutade den 29 april 2026 (dnr 3736-2024 och 4640-2025) att avvisa bolagets ansökningar om s.k. Natura 2000-tillstånd för vindkraftparken. Bolaget har överklagat länsstyrelsens avvisningsbeslut till Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt (mål nr. M 4456-26) och har hemställt att regeringen ska ta till sig prövningen av dessa ansökningar.

Skälen för regeringens beslut

Prövningens omfattning

Regeringen ska pröva frågan om tillstånd kan ges enligt 5 § lagen om Sveriges ekonomiska zon till uppförande, drift och avveckling av vindkraftparken Najaderna inom Sveriges ekonomiska zon. Vid prövningen ska regeringen tillämpa bl.a. 2–4 kap., 5 kap. 3–5 och 18 §§ miljöbalken (jfr 6 § lagen om Sveriges ekonomiska zon).

Regeringen ska även pröva om tillstånd kan ges enligt 9 och 11 kap. miljöbalken till uppförande, drift och avveckling av vindkraftparken Najaderna i territorialhavet inom Tierps kommun.

Regeringen ska vidare pröva frågan om tillstånd kan ges enligt 3 § lagen om kontinentalsockeln (jfr 2 b § samma lag) till utläggning av de undervattenskablar som behövs för driften av vindkraftparken Najaderna.

Regeringen ska även pröva om någon åtgärd ska vidtas i anledning av bolagets hemställan avseende Natura 2000-prövningarna.

Tillåtlighet

Val av plats

För en verksamhet som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde ska det väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön (2 kap. 6 § första stycket miljöbalken).

Mark- och vattenområden ska användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt

föreliggande behov. Företräde ska ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning (3 kap. 1 § miljöbalken).

Enligt 3 kap. 9 § miljöbalken ska mark- och vattenområden som har betydelse för totalförsvaret så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt motverka totalförsvarets intressen. Områden som är av riksintresse på grund av att de behövs för totalförsvarets anläggningar ska skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna.

Om ett område är av riksintresse för flera oförenliga ändamål, ska företräde ges åt det eller de ändamål som på lämpligaste sätt främjar en långsiktig hushållning med marken, vattnet och den fysiska miljön i övrigt. Behövs området eller del av detta för en anläggning för totalförsvaret ska försvarsintresset ges företräde (3 kap. 10 § miljöbalken).

Försvarsmakten har yttrat sig om vindkraftparken Najadernas påverkan på riksintressen för totalförsvarets militära del. Försvarsmakten bedömer att vindkraftparken kommer i konflikt med riksintresse för totalförsvaret.

Mot den bakgrunden gör regeringen bedömningen att den ansökta verksamheten, trots tillskottet av fossilfri elproduktion och föreslagna försiktighetsmått, under de förutsättningar som råder i dag inte kan tillåtas med hänsyn till områdets betydelse för försvarets intressen. Det saknas därför förutsättningar för att meddela sökta tillstånd. Ansökningarna om tillstånd enligt lagen om Sveriges ekonomiska zon och miljöbalken bör därmed avslås.

Vid denna utgång saknas det skäl att pröva ansökan om tillstånd enligt lagen om kontinentalsockeln till utläggning av undervattenskablar för nu aktuell vindkraftpark. Det ärendet bör därmed avskrivas från vidare handläggning.

Det saknas vidare skäl för regeringen att vidta någon åtgärd i anledning av bolagets hemställan avseende Natura 2000-prövningarna.

På regeringens vägnar

Romina Pourmokhtari

Katrin Strömberg

Kopia till

Försvarsdepartementet/EMF

Finansdepartementet/BA, SFÖ

Affärsverket svenska kraftnät

Försvarsmakten

Havs- och vattenmyndigheten

Naturvårdsverket

Statens energimyndighet

Sveriges geologiska undersökning

Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt (M 4456-26)

Länsstyrelsen i Uppsala län

Tierps kommun